

Beste tuinders, hierbij de Nieuwsbrief van september. Veel leesplezier.

Mededelingen

- We zijn nog steeds dringend opzoek naar ploegleiders voor de werkploegen. Wie voelt zich geroepen?
- De tuinwinkel is open elke zaterdag van 10.00 u tot 11.30 u. Alleen pinbetaling mogelijk.
- Baggeren mag nog tot eind oktober voor tuinders die het nodig vinden. Volgend jaar moet het weer.
- Watermeterstand opgeven voor 1 oktober 2020. Als u de stand niet opgeeft, wordt 20 m3 in rekening gebracht.
- De Corona-regels op de tuinparken zijn weer iets aangescherpt. Er mogen niet meer dan 6 volwassenen op een tuin aanwezig zijn.
- Er is voor de tweede keer deze zomer een insluiper betrapt op het park dus let op.
- De composthoop bij de Stake is weer open.
- Op het veld bij de Stake ligt een composthoop. Iedereen mag daar aarde weghalen voor zijn/haar eigen tuin.

Er is hard gewerkt aan de nieuwe composthoop

De alarm app van Tuinpark Lissabon

Wilt u zich aanmelden voor de alarm-app? Hieronder een uitleg over het gebruik van deze app. U kunt zich aanmelden via tuinparklissabon@gmail.com.

Welkom bij de Tuinpark Lissabon Alar- app. Deze app wordt alleen gebruikt voor acute situaties om hulp in te roepen van andere tuinders of andere tuinders te waarschuwen. DEZE APP IS NIET IN PLAATS VAN HET NOODNUMMER 112. Bij brand, medische nood of bij ander acuut gevaar, belt u eerst 112. Daarna kunt u de hulp vragen van andere tuinders via de Alarm-app.

De app blijft alleen maar effectief als iedereen hem alleen gebruik in een acute situatie. Wat wordt onder acute situaties verstaan? Enkele voorbeelden:

- U heeft hulp nodig in verband met een ongeval, die medische assistentie nodig maakt.
- Er zijn ongewenste gasten (insluipers) op het park die tuinen en/of tuinhuizen ingaan zonder toestemming. U heeft ze beleefd aangesproken maar er wordt geen gehoor gegeven aan uw vraag om van de tuin af te gaan. Uw argwaan is daardoor groter geworden.
- Er dreigt gevaar door bijna omvallende bomen.
- Er is brand op het terrein, de tuinen of een van de gebouwen.

Wat te doen in geval van een acute noodsituatie?

Stappen:

1. In de app meldt u uw naam en uw tuinnummer(*)
2. Geef kort en duidelijk aan welke hulp u nodig heeft (meestal assistentie).
3. Geef aan waar hulp nodig is (dichtstbijzijnde tuinnummer of elders).
4. Zorg dat u zelf niet in gevaar komt. Wacht hulp af of houd zo nodig afstand.
5. Meldt dat er hulp is gearriveerd en gebruik de app niet voor nabesprekingen. (Doe dit op de Lissabon D&D = ditjes en datjes app, die ook is gestart.)
6. Voorbeeld1: Hier Bep van nr 34. Mensen op de tuin (39) en gaan niet weg na het ge vraagd te hebben. Heb hulp nodig. Graag snel! Voorbeeld2: Hier Joop van 24. Ik zie rook boven huisje 28. Heb 112 gebeld. Graag hulp en emmers. Natuurlijk kun je het nog korter houden, maar locaties en hulp verzoek moet duidelijk zijn!

*U kunt een plattegrond van het tuinpark met alle tuinnummers aanvragen via de tuinmail.

De D&D ditjes en datjes app is bedoeld voor vragen, advies of mededelingen die ons tuinpark betreffen. U komt automatisch in deze app wanneer u zich aanmeldt voor de alarm groep. De D&D app is een vrijwillige deelname u kunt dus zelf kiezen om hier deelnemer van te zijn. Voor vragen en/of opmerkingen kunt u dat mailen naar ons mailadres.

Wanneer pompoenen oogsten en hoe bewaren?

Op Tuinpark Lissabon worden ze ook al gekweekt en in diverse tuinen zijn al flinke grote pompoenen te vinden. Vanaf eind augustus en vooral in september kan de pompoen-oogst echt worden binnengehaald. Van oorsprong zijn het planten die afkomstig zijn uit Mexico en Zuid-Amerika. Ze houden dus van warmte.

Het best worden de pompoenen voor consumptie direct verwerkt. Als u ze nog wenst te bewaren leg ze dan in een donkere, goed verluchte kamer op kamertemperatuur. (Maximaal 5 à 6 weken) Let op voor muizen of ongedierte. Te vroeg geoogste exemplaren kun je laten rijpen achter glas. Ook de pitten zijn eetbaar en hebben een decoratieve waarde.

Wanneer de pompoen kan geoogst worden?

Het tijdstip van oogsten varieert van soort tot soort, maar het is wel erg belangrijk voor de verdere houdbaarheid. Het is een misvatting dat volgroeide vruchten ook rijp zijn. Laat de vruchten zolang mogelijk aan de plant en oogst als:

- de stelen droog of kurkachtig zijn, er moeten kleine scheurtjes in de steel zitten.
- de schil hard is.
- er vorst wordt voorspeld

Hoe oogst je een pompoen?

- Snij je de steel zo lang mogelijk af. Bij een (te) korte steel zal de houdbaarheid sterk verminderen.
- Vermijd dat de vruchten geblutst worden. op beschadigde plekken gaan de vruchten rotten.
- Verwijder aarde en/of ander vuil met een zachte borstel.
- Plaats de vruchten binnen in een droge geventileerde ruimte: niet op elkaar stapelen.
- Leg ze eventueel op een zachte ondergrond (stro).
- Controleer regelmatig op rotte plekken.

Snoei van rozen

Wat is snoeien eigenlijk? Dat antwoord is nog gemakkelijk. Maar waar moeten we snoeien? En wanneer snoeien? En waarom snoeien?

Je moet je rozen snoeien om verschillende redenen:

- Om de bloei te verbeteren: een juiste snoei geeft meer en grotere bloemen. Zeker voor grootbloemige rozen die je als snijroos wilt gebruiken, een juiste snoei levert je grote bloemen op met lange, stevige stengels.
- Om planten gezond te houden: door de snoei verwijder je beschadigde of zieke delen van de plant. Het zorgt voor een plant met een open structuur die beter opdroogt en zo minder vatbaar is voor ziektes.
- Om je rozen binnen de perken te houden: zonder snoei kunnen sommige rozensoorten té geweldig uitbreiden. Snoeien zorgt ervoor dat rozenstruiken compact blijven en houdt de bloemen op oogniveau voor een maximaal genot.
- Om de groei te sturen: snoei houdt niet enkel de rozenstruik binnen de perken, je kunt de groei ook echt sturen.

3 snoeimethodes

We delen de snoei in 3 verschillende snoeimethodes. Je kunt best een combinatie van deze 3 methodes gebruiken:

Uitdunnen

Hierbij wordt een tak volledig weggehaald. Ofwel tot op een andere tak ofwel tot aan de basis van de plant. Deze snoeiwijze resulteert niet in sterke groei. Het levert een open plant op met meer licht vanbinnen.

Terugsnoeien

Terugsnoeien tot op een oog, stimuleert dit oog om te groeien. Alle energie wordt naar dit oog en misschien één of twee onderliggende ogen geleid. Hierdoor kun je exact de richting van de groei bepalen. Snoei altijd terug op een naar buiten gericht oog, dit om een open plant te behouden.

Scheren

Deze drastische snoei is soms noodzakelijk. Je gebruikt een haagschaar om een gedeelte van de plant te snoeien. Het resultaat is een explosieve groei en een compacte, gevulde plant. Deze snoei wordt vooral gebruikt voor grote rozenperken, bodembedekkende rozen en rozenhagen.

Wanneer rozen snoeien?

Voor de winter

Alle takken inkorten tot op een hoogte van 30 à 35 cm van de basis.

Voorjaar

Alle takken inkorten tot op 10 à 20 cm boven de basis (dit is meestal net boven het derde buitenoog van onder geteld). Snoeien vóór de rozen weer uitlopen en na de winter, de ergste wintervorst is voorbij en de eventueel opgelopen winterschade is duidelijk zichtbaar. Wanneer de rozenstruik dan goed gesnoeid wordt, moet er de rest van het jaar niet veel meer gedaan worden.

Stamrozen eveneens inkorten vanaf de ent (basis) tot op 10 à 20 cm (2-3 ogen).

Treurstamrozen hoeven niet gesnoeid te worden, enkel eventuele vormsnoei.

Zomer

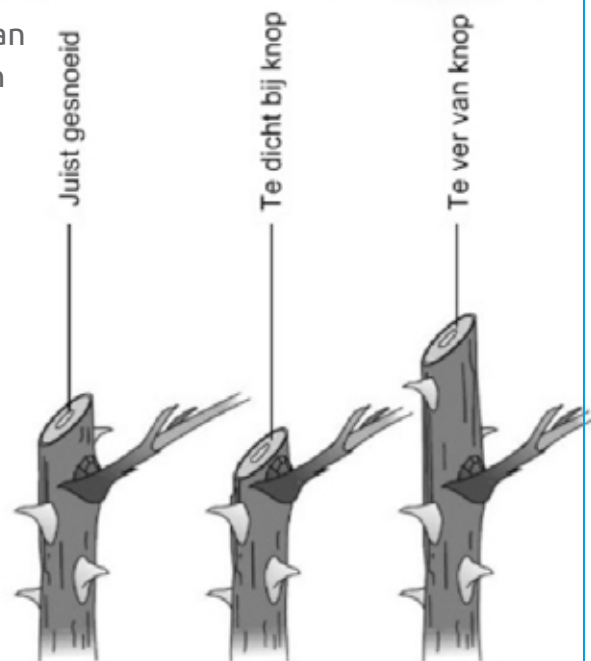
Regelmatig de uitgebloeide bloemen wegknippen tot op het tweede blad. Hierdoor krijgt je een onafgebroken bloei.

Opgelet!

Vermijd snoei in het vroege najaar (september). Snoei stimuleert immers de groei. In het najaar kan de roos dan nog sterk beginnen groeien en nieuwe, jonge scheuten maken. Dit jonge gewas zal niet kunnen afharderen en doodvriezen. De gezondste takken zijn dikker en meestal felgroen. Oudere takken zijn bruiner en soms een beetje gerimpeld. De oudste takken kun je verwijderen om de plant te verjongen. Verwijder tevens de dunne en slappe takken. De overblijvende bloemtakken moeten gelijk verdeeld op de plant zitten. Probeer ook het centrum van de plant open (vrij) te laten. Snoei van kruisende takken die tegen elkaar schuren telkens één tak weg. Het eindresultaat moet een soort van kom zijn, gevormd door gezonde, sterke en groeiachtige bloemtakken.

Probeer rond de 3 tot 5 goede, gezonde, sterke bloemtakken over te houden. Dit zal je een zomer van prachtige en overvloedige bloei opleveren.

Snoei de oude bloemtak terug tot op een naar buiten gerichte knop. Snoei terug tot een 10 – 15 cm boven de grond. Na een strenge winter moet je misschien nog korter snoeien om gezond hout te vinden.

Wanneer de eerste vorst de bladeren doet vallen, kun je een 'opkuis' snoei toepassen. Knip met een haagschaar ongeveer 1/3 van de plant. Er zijn verschillende redenen waarom we dit aanraden:

1. Door de wind gaan de takken heen en weer zwiepen. Hierdoor gaan ze zich door het schuren sterk beschadigen. Ook gaat de ent misschien beschadigd raken door sterke wind.
  2. Op de rozentakken overwinteren schimmelsporen in de winter. Hoe minder takken, hoe minder schimmelsporen.
  3. Voor het esthetische aspect. Een compact gesnoeide struik is properder en geeft een opgeruimde indruk voor het winterseizoen. Beschadigde takken wegsnoeien.
- Daarna snoei je de rozen bij met een haagschaar. Je verwijdert 1/3 van de roos zodat de groei van nieuwe scheuten wordt gestimuleerd.

Rozen stekken kan ook zo

Gazonreparatie in 4 stappen

Bijna september... dus tijd om je gazon klaar te maken voor de koudere periodes die eraan komen! Gazonreparatie is noodzakelijk zodat het zich weer kan herstellen en goed de winter in kan. Volg deze vier stappen en je gazon kan er weer tegen:

1. Zit er veel mos tussen je gazon, dan kan je hem nu verticuteren. Gebruik vooraf wat Moscide, dan is de mos al afgestorven en kan je het beter verwijderen.
2. Let op, verticuteren dunt het gras uit. Daarom kan je je gazon best meteen weer inzaaien zodat hij terug goed dik staat voor de vorst eraan komt. Dunne of kale plekken kan je inzaaien.
3. Van eind september tot en met oktober is de ideale periode om je gazon te bemesten en te bekalken. Met de najaarsmeststof breng je de voedings-toestand van je gazon weer op peil en krijgt het weer een mooie diepgroene kleur.
4. Kalk verbetert de zuurtegraad en zorgt voor een betere opname van de meststoffen. Een juiste zuurtegraad van de bodem helpt mosgroei te voorkomen.

Groenten uit Tuin 58/60
van Tuinpark Lissabon.

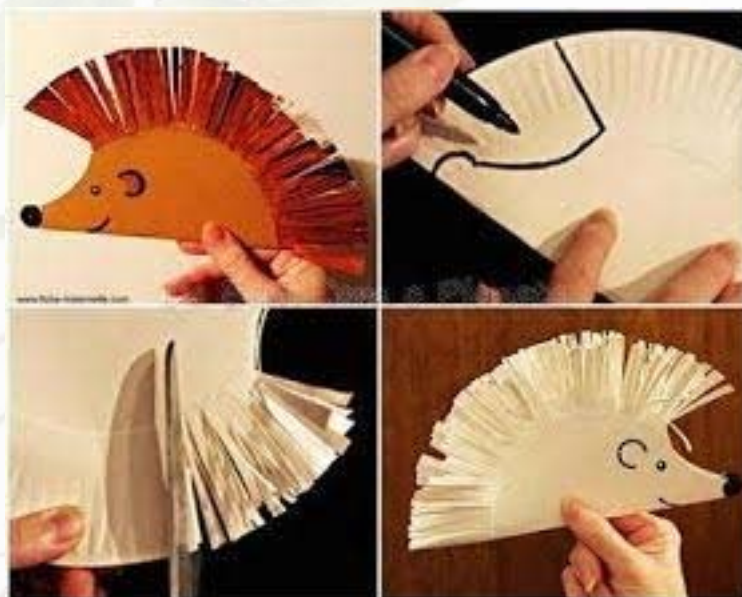

Schouw van de tuinpaden

Op zaterdag 12 september zal er een schouw van de tuinpaden plaatsvinden. Voor hulpdiensten, brandweer, ambulance en politie, die op ons park moeten kunnen komen is het van belang dat de tuinpaden ook goed bereikbaar en berijdbaar zijn. Dat houdt in:

- dat de paden minimaal 3 meter breed moeten zijn.
*in de bochten hebben zij duidelijk meer ruimte nodig: 5-10 meter.
Daar moeten dus geen obstakels staan.
- Overhangende takken mogen geen belemmering zijn en het voertuig beschadigen. Dus hoogte 3 meter vrij van takken.
- Ons tuinnummer moet goed zichtbaar zijn.
- Er mogen geen obstakels op de paden zijn zoals b.v. boomstammen, bielzen, tegels etc.
- Dat paden onkruid vrij moeten zijn is niet van levensbelang maar het staat wel netter.

Bovenstaande aandachtspunten zijn dus bij de schouw van belang. Alle tuinders krijgen bericht over de schouw van de paden.

Originele ideeën

TUINSAFARI CHECKLIST

vlinder

tor

lieveheers-
beestje

slak

vogel

mug

spin

duizendpoot

mier

rups

bij

regenworm

pissebed

libelle

Pompoentajine

BENODIGDHEDEN voor 3-4 personen

1 kleine verse pompoen
1 ui
scheutje olijfolie
1 theelepel ras el hanout
1 stengel selderij, fijngehakt
2 teentjes knoflook, fijngehakt
3 eetlepels rozijnen
3/4 tl korianderpoeder
750 ml bouillon
1 eetlepel sesamzaad
350 kikkererwten uit glas of blik
verse koriander
250 gr couscous
lekkere olijfolie voor de couscous

BEREIDING

Halveer de pompoen en snijd in parten. Verwijder de zaden en draderige binnenkant. Snijd de ui in ringen en de knoflook fijn. Verhit olie in de braadpan (of tajine) en fruit de ui en knoflook 3 min. Voeg de pompoen, ras el hanout en rozijnen toe en bak 3 min. mee. Voeg de bouillon toe en breng aan de kook. Laat ca. 20 min. op middelhoog vuur met de deksel op de pan stoven. Schep regelmatig om. Laat de kikkererwten uitlekken en voeg ze na 10 min. toe.

Bereid ondertussen de couscous volgens de aanwijzingen op de verpakking.

Roer los met een vork en schep de olijfolie erdoor.

Verhit een koekenpan zonder olie of boter en rooster het sesamzaad in 3 min. goudbruin. Laat afkoelen op een bord.

Snijd de blaadjes koriander fijn. Breng de pompoentajine op smaak met peper en eventueel zout. Schep op een schaal en bestrooi met het sesamzaad en de koriander. Serveer met de couscous.

Smakelijk eten!

Han en Jolanda, tuin 42

.... en ik geef de pollepel door aan tuin 40

